

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concionatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Discursus XXV. Ex mala pastorum vita, non est rejicienda bona eorum
doctrina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

DISCURSUS XXV.

Mem.

De excelso misit ignem in ossibus meis, & erudit me. *Thren. I. v. 13.*

DE ECCLESIA.

Ex mala Pastorum vita, non est rejicienda bona eorum doctrina.

IN varia significatione, ad bonum, & malum, accipitur ignis; unde Hugo Cardinalis præsentē Scripturæ passum, intelligit imprimis de igne tribulationis. quem Deus quandoque immittit Ecclesiæ, aut animæ peccatrici, ut per hunc ignem eam non tantum purificet, quàm erudiat, & de hoc inferius.

Aliter idem Auctor exponit in bonum; de excelso misit ignem, Spiritum sanctum, vel ignem amoris, in ossibus meis, id est, in doctoribus, principibus, Vel (ait ipse) ossa Ecclesiæ sunt Clerici (idem de Religiosis intellige) quæ ossa debent esse candida per innocentiam generatim, fortia per patientiam, latentia per intentionem rectam, medullata per orationem devotam. Per

ossa ista, igne sancti Spiritus, & amoris accensa, eruditur, & instruitur Ecclesia, & fideles doctrinam veram, intemeratam, & orthodoxam ab illis accipiunt.

Advertant autem, cum Hugenone, Acatholici, quòd ignis vitæ, aliquando, non est de excelso, sed de infimo, ignis scilicet luxuriæ, ignis avaritiæ, quo igne si quandoque ossa aliqua succendantur, magnū inde non solum concipiunt scandalum, ex parte, ad corruptionem totius, argumentantes, sed etiam ex mala, & corrupta Ministrorū vita & moribus, ad malam etiam argumentantur doctrinam, negantes, sanam doctrinam fideles ab ijs erudiri posse, qui igne minus puro, terrenorum desideriorum accensi, inculpatos non habent mores. Adhuc ergo

CCX

ergo

ergo conceptum Hetherodoxorum errorem refutandum, in presenti demonstrabo, nequam ex malis Pastorum, aut verbi Dei Disseminatorum moribus, esse sanam eorum rejiciendam doctrinam.

II. Ad hostium insultus repellendos necessaria omnino sunt arma, ex duro ferri metallo, ad ignem malleo, super incudem, fabricata, quare in ordinata republica de fabris ferrarijs armorum fabricandorum peritis, provideri solet, quibus deficientibus, vix defendenda patria, & repellendi hostis spes esse potest. Unde extirpandis Hebraeis hoc subtili stratagemate usi sunt Philistaei, ut fabros ferrarios ipsis subducerent; Porro

1. Reg. 13.
v. 19.

Faber Ferrarius non inveniebatur in omni terra Israel; caverant enim Philistini, ne forte facerent Hebraei gladium, aut lanceam. Eodem contra Ecclesiam militantem stratagemate utuntur hostes maligni, Dæmones enim (uti glossa moralis notat) student ad hoc, quod fabricatores armorum spiritualium tollantur de terra fidelium; hujusmodi vero fabri, sunt Doctores, & prædicatores, qui contra dæmonum insultus, fideles armant suis sanctis exhortationibus, propter quod illi, qui eos impediunt in tam bono actu, ministri sunt dæmonum in hoc casu.

Magno Ecclesiam militantem impetu agressuri præterito sa-

culo hostes maligni, per novarum hæresum doctrinas, maxime præoccupando cavebant, ne inter Catholicos fierent gladij, & lanceæ, arma scilicet spiritualia, & ne acueretur gladius Verbi Dei; unde & contigit, quod infelici eo tempore, vix inveniretur in istis regionibus nostris expertus Faber ferrarius, qui spiritualia arma, gladium Verbi Dei, lanceas penetrantes controversificæ doctrinæ fabricaret, contra novos exurgentes sectarios, qui intenderunt arcum, & paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde. Hinc tam magna facta animarum strages, & multi in captivitatem hæresum abducti populi.

Danno suo sapientior effecta Ecclesia militans, de fabris ferrarijs sibi melius providere cœpit, de Doctoribus scilicet, & prædicatoribus; nam faber ferrarius (ait Hugo) est prædicator vel Doctor, qui operatur in igne vel malleo super incudem, id est in verbis sacre scripturæ, quæ sunt ignis & malleus. Imo Prædicatores, & Doctores (docet idem Expositor) sunt etiam malleus, quia duriciam cordium frangunt, & emolliunt ad compunctionem.

Hos malleos, hos fabros, (qui jam magna ex doctrinis & argumentis suis contra hæreses fabricatis erexerunt armaria) hor-

Fabri armis defendendis necessariis.

Fabri Doctores & Prædicatores.

Glossa moralis.

Defectus fabricorum

Præterito facio.

Psal. 10.
v. 2.

III.

Hugo
Card. hie.

Modo abundans fabri.
Prædicatores.

horrent nostri Novellantes, & torvis respiciunt oculis, jam gravibus contusi verberibus, & magnis notati cicatricibus, cum ergo infringere ipsa arma, & malleos solida doctrina conterere nesciant, contra ipsam fabricantium insurgunt, & excipiunt subinde vitam; & illud nobis Hugonis Cardinalis objiciunt, quod apud nos Catholicos, multi sunt Doctores, & Prædicatores, sed pauci fabri ferrarii, qui pauci sunt, qui ob studium, & amorem Verbi Dei, sustineant ardorem, aut laborem, ut faber ferrarius facit. Non pauci ab adversariis nostris conspiciuntur ejusmodi fabri, qui habitu modesto, honesto, & moderato non contenti, non sacerdotaliter, aut clericaliter, sed magis sæculariter & aulicè incedunt, compti, & phalerati, argento & auro in apparatibus suis splendidi, & plus aurum quàm ferrum tractantes non fabri ferrarii, sed aurifabri apparent; accidit quod subinde non ad ignem amoris divini, sed terrenum potius ignem, & minus purum adusti cernuntur. Hos ergo linceis observat oculis sectarij, & non tantum Germaniam nostram, sed etiam Galliam, & Italiam peragrantes, maximum, in hoc studium ponunt, ut inveniant in Fabris, Doctores, & Prædicatoribus fuliginem, quæ minus statum, &

honestatem eorum decet, ex horum defectu, doctrinam eorum impugnaturi.

Sed quid hæc ad illos? Nunquid miles adversarij vestes, incessum, aut vitam observat honestatem, aut apparatus? non: sed arma tantum hostiū observanda curat; si bona hæc, si limata, si penetrantia, & formidanda sint, jam satis habet, quod timeat; his enim vulneratus, & prostratus, frustra contra hostis provocat incessum, & mores: de armis enim non de habitu agitur in hostili congressu: arma, & doctrinam respiciat, & dijudicet homo; habitus virtutum, & vitæ bonitatem Deus sibi in Sacerdotibus, Doctores, & Prædicatoribus dijudicandam reservavit.

IV.
Inter alia sacerdotalis vestimenti ornamenta, præcepit etiam Deus, *pones autem in rationali iudicii doctrinam & veritatem, quæ erunt in pectore Aaron: & hoc idem (ait Interlinearis) ut studeat Sacerdos doctrinam, & veritatem inquirere, & docere.* Sed nunquid non minus Sacerdotem decet bonitas, & puritas, quàm Doctrina, & Veritas? cur ergo in pectore Sacerdotis, non etiam bonitas & pietas scripta, & populo legenda, & inspicenda fuit exposita? nempe bonitatem & puritatem Sacerdotis, solus inspicendam sibi reser-

Arma, non incessus, hostiū spectanda.

Exod. c. 13. v. 30

Glos. Interl.

In Sacerdote necessaria doctrina, & veritas.

Cc;

ser.

Hugo Card. ibidem.

Sed nolunt sibi dare.

Ad verum ignem.

Plures Aurifabri, quàm ferrarii.

Bonita-
tem diu-
dicat
Deme.

fervavit, scrutator cordium
Deus, à quo homines solam
Doctorum, & Sacerdotum do-
ctrinam, & veritatem attende-
re jubenter, & sequi.

Matt. c.
23. v. 1.

Glossa.
Interl.

Doctrina
non vita
tenenda

Glossa
moralis

3. Chry-
sost. super
Matt. in
catena 5.
Tomæ,
citatus.

Sape de
malo ho-
mine, bo-
na doctri-
na.

S. Aug.
tract. 45.
in Ioan.

Hoc Judæis insinuare vole-
bat Dei Filius, bonam comen-
dans in Pharisæis doctrinam,
sed mala repræhendens opera;

super Cathedram Moysis sederunt scri-
bæ & Pharisæi; super Cathedram,
id est, doctrinam, quam docuit Moy-
ses (exponit Interlinearis) se-
derunt scribæ, & Pharisæi, om-
nia quæcunque dixerint vobis, ad
Cathedram pertinentia, servato &
facite; secundum opera vero eorum,
nolite facere: nempe (addit In-
terlinearis) doctrinam tenete, non
vitam, Quod idem Lyranus in
glossa morali confirmat: hoc ge-
neraliter intelligendum est de omni-
bus bene docentibus, & male viven-
tibus; nam eorum doctrina debet ac-
ceptari, & vita repudiari. Adeo-
que hoc loco expressè colligi-
gitur, malam vitam non semper
præjudicare bonæ doctrinæ, uti
bene notat Chrysostomus: Fre-
quenter enim de homine malo, bona
doctrina procedit, sicut autem aurum
de terra eligitur, & terra relinqui-
tur, sic & auditores doctrinam ac-
cipiant, & mores relinquunt, ait
Chrysostomus. Huc facit il-
lud Augustini: Botrum cape, spi-
ritum cave, sic & apes in horto
circumvolitantes, nocivas her-
bas relinquunt; floribus insi-

dent, & mella colligunt; hoc
illis verbis voluit insinuare
Chrysost. de Doctoribus minus
probis; doctrinam accipiant, &
mores relinquunt, nec enim prop-
ter malos docentium mores, re-
linquenda, & rejicienda est bo-
na, & salubris doctrina.

Cum Deus ob malitiam ho-
minum, maximè autem impij
regis Achab, ad instantiam E-
liæ clausisset cælum, ut nec ros
nec pluvia descenderet, iussit
ipsum Prophetam in eremum
secedere, & se abscondere in tor-
rente Caruh, qui est contra Iorda-
nem; & ibi de torrente bibes, corvis-
que præcepi, ut pasciant te ibi. Pa-
ruit divino mandato, Prophetam,
nec promissis suis defuit Deus.
Corvi deserebant ei panem & carnes.

Miratur seraphicus meus Bo-
naventura, hunc panis & carnis
ministrum: mirabile quod panem
per corvum ministrabat Dominus,
non per hominem? vel si hominem
huic ministerio deputare vole-
bat Deus, cur non saltem co-
lumbam, aut aliam puritatis a-
mantem avem Prophetæ mini-
sterio designavit? nempe mira-
rabile hoc fuit, respondet sera-
phicus, sicut mirabile est, quod Cor-
pus suum per Sacerdotes ministrat, &
mirabilius, quod per corvos, propter
vitiolorum nigredinem forte significan-
tur. Sicut enim inter Sacerdo-
tes multa inveniuntur puræ, &
castæ columbæ, sic quandoq; eti-

V.

5. Reg.
17. v. 13.

Eliæ à
Corvo

pascitur.

Si Bonar.
serm. 5.
in cena
Domini.

Corvus
malus pas-
cor.

Sacra-
menta
admini-
strata.

am niger invenitur corvus, quē tamen etiam ab administratione Sacramentorum non rejicit Deus, nec etiam homo eum (corvum) rejicere, & spem suam in homine ponere præsumat, cujus cor videre non potest. Noluit enim Deus, vel disseminandi Verbi Dei veritatem & doctrinam, vel Sacramentorum valorem bonitati Sacerdotis alligare, de qua securus nemo esse potest. In Domino ergo, non in Ministro Verbi Dei, & Sacramentorum, confidendum, quæ non ex opere operantis, sed ex opere operato valorem, & efficaciam suam habent. In Domino ergo confido, cum regio Propheta. Notat autem Augustinus hinc: non enim confidunt in Domino, qui tunc dicunt sancta Sacramenta, si per sanctos homines dentur. Hoc enim supposito requisito, quis de Sacramenti ministro, an corvus an columba sit, dubitans, interpellare eum cogeretur, & scrupulosam quæstionem movere: quod si non es sanctus? ostende cor tuum; quod si non potes? ubi videbo, quod sanctus es? concludit Augustinus. Ubi cognoscam, an corvus, an columba sis? corvum ergo latorem panis & carnis, Eliæ Deus constituit, nec corvum à Verbi Dei, & Sacramentorum ministerio exclusit, ut dubitandi, de valore Sacramen-

ti ratio, & de ministri bonitate judicandi occasio penitus abscinderetur, & debitus semper (non attentæ personæ bonitate, aut pravitate) potestati & officio honor præstaretur. Monet optimè Chrysostomus; subditi propter bonos Sacerdotes, etiam malos honorent; ne propter malos, boni etiam contemnantur. Melius est enim malu injusta præstare, quam bonis iusta subtrahere. Quamvis etiam malo Sacerdoti exhibendo honorem, & reverentiam, non injusta præstentur, uti & Seraphicus Pater id testamento nobis reliquit, suo exemplo nos instruens, & se declarans: Et ipsos (scilicet Sacerdotes) volo timere, amare, & honorare, sicut meos Dominos, & nolo in ipsis confidere peccatum, quia Filium Dei discerno in eis, & Domini mei sunt. Justè ergo etiam malis & injustis honor debetur, etiamsi malè præsent. Econtra verò juxta Apostoli mandatum, qui bene præsent Presbyteri (id est vita & doctrina, ait glossa) duplici honore digni habeantur. Siquidem ergo illi, qui bene, vitâ & doctrinâ præsent, duplici, ergo saltem simplici honore digni habeantur illi, qui, licet non vitâ, tamē doctrinâ benè præsent. Hinc omnia quæcunque dixerint vobis, ad cathedram, & doctrinam pertinentia, servate & facite: doctrinam accipite, mo-

res

Psal. 10.
v. 10
S. August.
hic.

Sacramenta
non sunt
sancta, si
à sanctis
admini-
strantur.

VI.

S. Chry-
sost. cit.Mali
propter
bonos ho-
norandi.Honor
etiam ma-
lic Sacer-
dotibus
debetur.1. Timet.
5. v. 17.

res relinquite, frequenter enim de homine malo, bona doctrina procedit.

Eccli. 38. v. 1.

Hugo Card. hic.

Medicus honorandus.

Licet sibi ipsi non sit proficius.

Medicina à Deo non à bonitate medici habet effici.

Mandat Ecclesiasticus, honora medicum propter necessitatem, nempe Medicum corporalem, & spiritualem, ait Hugo, propter necessitatem corporis, & animæ: etenim illum creavit altissimus, ad aliorum utilitatem. Imò & quanto pretiosior est anima corpore, tanto Medicus spiritualis magis honorandus est, medico corporali, uti bene Hugo arguit. Multa præscribit ægro medicus, venæ sectiones, amaras poriones, strictas diætâs, quas tamen ipse Medicus, eodem fortè, vel graviori malo decumbens non observat, ut merito ipsi objici possit, medicus cura te ipsum; hæc tamen dissolutio medici parum moveret ægrotum, quin ejus sequatur consilia, præscripta applicet medicamenta, & medicum honoret, plus alienæ, quàm propriæ sanitatis, & vitæ studiosum. Sic interdû spirituales medici multas infirmis suis oviculis medicinas præscribunt, mortificationes imponunt, jejunia prædicant, excessus in potu sanctè inhibent, interim salutis suæ incurii, media alijs præscripta negligunt, excessus vitæ ipsi

tionem, & propriæ salutis studium, sed artem illi à Deo concessam veneratur; etenim illum creavit altissimus; à Deo est enim medela, ait Ecclesiasticus. A Deo autem cum sit medela, & medicina Sacramentorum, & verbi Dei, & non à manibus spiritualis medici, hinc est, quòd efficaciam non à bonitate vel sanctitate medici, sed in, & ex se ipsa (per efficaciam ipsi à Deo inditam) verbum Dei, & Sacramenta curandi habent virtutem.

Verùm quidem est, quod subinde zelus, & dexteritas medici, Sacerdotis, aut Prædicatoris multum etiam conferant ægro, non quòd efficaciam addat medicinæ illi costis, sed quòd ægrum melius ad recipiendam disponat medicinam; neque ægri interest inquirere, an etiam medicus, suas patiens infirmitates, & ipse ad medicinam sit per bonitatem dispositus, nam dispositio interna medici, nil ægro confert ad sanitatem, sed tantum doctrina & veritas, qua medicinam applicare ægro, & sincerè istius procurare sanitatem noverit.

Interim negare non possum miserum, imò stolidum illum esse Medicum, qui de aliorum salute sollicitus, suam non curat, & doctrinas alijs traditas, ac regulas præscriptas ipse negli-

VII.

Dexteritas medici ei multum valet.

Miserum Medicum qui in curâ sua.

S. Thom.
in Catena
Math.

gligit, **cujus exemplum agri-**
imitantes salutem consequi ne-
queunt, non imitantes conse-
quuntur. Quod probè ad pro-
positum nostrum observat An-
gelicus: *Quid est autem Doctore illo*
miserabilius, cuius vitã discipuli cum
non sequuntur, salvantur, cum imi-
tantur, perduntur? Secundum o-
pera eorum nolite facere.

Invenio
medicos
hæretici
respicunt
& spernunt

Tales miserabiles medicos,
Prælatos, & Doctores cum
quandoque nutriat Ecclesia, eos
acutis & malevolis Novellan-
tes nostri perscrutantur oculis,
& illud tritum jactant: *Qui sibi*
nequam, cui bonus? Et ob quo-
rundam malitiam, aliorum bo-
nitatem aestimare negligentes,
& doctrinam, & veritatem
nostram Catholicam contem-
nunt. Optimè de istis illud
Augustini dici potest: *Dic, quid*
isti faciunt, cum illis commemoran-
tur tam innumerabilia, & quotidiana
peccata, & scelera eorum, qui-
buis plena est illa societas? Maxime
autem ipsi, sectarum illarum,
auctores, & inventores, Lu-
therus, Calvinus Lilio ob ne-
fandum delictum stigmatiza-
tus. Et tamen uterque cum suis
affecit Ecclesiam Dei reforma-
re & ministorum defectus, &
bonitatem dijudicare, & ex bo-
nitatis defectu, doctrinam, &
veritatem rejicere præsum-
psit, & arguere.

S. August.
in psal. 10

Nunquid
ipsi melio-
res?

VIII.

Nunquid meritò illud ater-
P. Franc. Josephi Op. 1 V.

næ Veritatis effatum utriq; ob-
jicitur: *quid vides festucam in o-*
culo fratris tui, & trabem in oculo
tuo non vides? Sicut hydropicus
(scribit in hunc passum Hugo
Cardinalis) *corripit eum, cui di-*
gitus tumet, & ipse sui ventris im-
memor est. Erubescant digiti
tumorem arguere, illi, quorum
Deus venter est, ebrietatibus,
& luxuriis, ambitionibus in-
flatus, & tumidus. Et tamen
hi curare languentem conaban-
tur Ecclesiam, & abstergere
sordes in pedibus ejus. Egre-
giè horum temeritati obviavit
Gregorius: *Superiectas sordes (in-*
quiens) manus tergere non valent,
quæ lutum tenent. Luto utiq;
& immunditiâ plenæ erant eo-
rum manus, quas prius munda-
re convenerat & calido pœni-
tentiæ lixivio lavare, ante-
quam eas mundandis Ecclesiæ
pedibus, Doctoribus, & Præla-
tis applicare præsumerent.

Math. 2.
7. v. 3.

Hugo
Card. hic.

Hydropi-
cus arguit
tumen-
tem digi-
tum.

S. Greg. a-
pud eund.
Sordidæ
manibus
nos lava-
re volunt.

Siquidem autem etiam in
Ecclesiæ Ministris, & Docto-
ribus læbes, & sordes terrena-
rum, aut carnalium cupidita-
tum inveniantur, saltem hoc
in ipsis meritò commendatur,
quòd vitæ suæ doctrinam non
accommodent, sed inter corrup-
tæ vitæ mores, incorruptam
servent doctrinam, qua alios
saltem commonent, ne secun-
dum opera ipsorum faciant.

Nostri, sal-
tem mala
vita non
conformæ
dum doctrinæ.

D.d.

dum doctrinæ.

dum prima sectarum suarum fundamenta jecerunt, ne quis de vita sua impura scandalum fumeret, vitæ & moribus etiam doctrinam adaptarunt, liberam Religiosis votorum rupturam, & jugi Dominici excussionem non tam permit- tendo, imò & cogendo. Hæc ergo est inter Catholicos, & Aacatholicos verbi Dei mini- stros immorigeros differentia, quòd Catholici, dicunt, non faciunt: Dicunt faciendum bo- num, & non faciunt bonum, sed malum. Aacatholici, di- cunt & faciunt: faciunt malum, & illud faciendum dicunt & docent: duplici irretiti malo, vitæ & doctrinæ.

Erubescunt quidem moder- ni Aacatholici fundatorum suo- rum lutosam vitam, & doctri- nam, qui *parietem linebant luto absque patet.* Quare superædi- ficare fabricam honestius appa- rentem studuerunt, lateres ceci- derunt, sed *quadris lapidibus ædifi- cabimus.* Sed superædificent, quantum volent, tamen non efficient, quin prima adhuc vi- deantur fabricæ fundamenta; quod si & hæc (uti & de nomi- ne fecerunt, ex Calvinistis, Lutheranis, Zvvinglianis se Evangelicos nominando) e- ruere, & unà cum Lutheri, & Calvini, aut Zvvinglij nomi- ne, etiam fundamenta doctri-

næ evertere conentur, ubi uni- tatem fidei, & continuatam fi- dei in eorum Ecclesia unitatem & conformitatem conserva- bunt, si luto lateres, lateribus lapides quadros annuatim, sub- stituere pergant?

Quod porrò Aacatholici mi- nistri subinde melius vitæ ho- nestatem (quàm primi ipso- rum fundatores fecerant) sal- tem secundum externam spe- ciem observare ex sæcularis potestatis terrore, studeant, hoc nihil bonitati doctrinæ tri- buit, sicut enim mala vita non præjudicat bonæ doctrinæ, & veritati, sic, bonitas moralis non emendat malitiam doctri- næ. Et pluris æstimandus, ma- lus (in moribus) medicus, qui bona ægro subministrat medi- camenta, quam bonus (in vi- ta morali) medicus, qui vene- natam malæ doctrinæ propinat medicinam.

Quæ cum ita sint, ex mala Pa- storum vita nullatenus bonam ipsorum rejiciendam esse do- ctrinam constat; doctrinam accipi- ant, mores relinquunt, frequen- ter enim de malo homine, bona doctrina procedit, & licet de infimo aliquando impurus ig- nis in ossibus, Doctoribus, & Pastoribus Ecclesie, immixtus sit, per eos tamen Ecclesiam, & fideles erudiri nihil impedit; quamvis convenientius omni-

Nostri di- cunt, & non faciunt.

illi male dicunt, & faciunt.

Ezech 13. v. 10.

Isa. c. 9. v. 10.

Moderni erubescunt suos heretarchas.

IX.

Bonita- vitæ non servat nisi lam diu nam,

Munditia docet Sa- cerdotes.

no

no sit pura doctrinae, etiam puram respondere vitam, & ut verbi minister, non corvus sit, sed columba.

(ut Hugo docet.) Sunt quasi sagittae parvulorum, id est, non multum penetrant, eo quod non sint fortes manibus, nec arcum sacrae scripturae possunt tendere manibus, id est, operando. Isti debiles sunt sagittarii, & cutis diaboli dura est, & spissa, ut sagittae praedicationis, quae tales emittunt, non possint eam perforare. E contra sagittae potentis (illius scilicet, qui potens est opere & sermone) acutae sunt. Quare arcum studeamus potenter manibus, id est, opere, & sermone tendere, & sagittas tanquam indefessi Fabri ferrarii ad ignem divini amoris acueri, ut sic duritiam cordium peccatorum penetrare, & optatam filio Dei praedam, feras, & filios arietum offerre & praedam animarum maligno hosti ereptarum divites, caelestem patriam triumphaliter ingredi valeamus, Amen.

Prov. 21.
v. 11.

Hugo
Card.

An malus
a docendo
cessare de-
beat?

Psal. 63.
v. 8.

Hugo
Card.

Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum, habebit amicum regem; Salomone teste. Sed dubium movet Hugo Cardinalis. Sed nunquid qui non habet cordis munditiam, cessare debet a doctrina, & praedicatione veritatis? Respondeo, Si non sit notorius, & habet officium, non debet cessare; Unde Origenes: Nolo duplicari criminis esse reus, ut & bona non faciam, & bona, quae novi, taceam. Quamvis bona illa, a Praedicatorum seignius operante edocta, minus penetrant. Sagittae parvulorum factae sunt plaga eorum, ait psalmista, sed cum parvo effectu: Et infirmatae sunt contra eos linguae eorum. Quod de quibusdam praedicatoribus, qui dicunt & non faciunt, potest exponi sic,

Verba sine
operibus

Sunt sagittae parvulorum.

